

Årsredovisning och verksamhetsberättelse 2013

Stiftelsen Allmänna Barnhuset

Innehåll

1. Inledning	2
2. Att utveckla kunskap från forskning och praktik.....	4
3. Övriga insatser	14
4. Att stödja forskning.....	16
5. Att sprida kunskap från forskning och praktik genom Kongress, Konferenser och Seminarier.....	20
6. Att sprida kunskap från forskning och praktik genom att publicera böcker, rapporter och kommunikation på webbplatsen.....	27
7. Samverkan och Nätverk med andra aktörer	28
8. Studiebesök	30
9. Barnhusets deltagande i styrelser och andra uppdrag.....	31
10. Förvaltningsberättelse	32
11. Resultaträkning.....	34
12. Balansräkning	35
13. Noter	37

Verksamhetsberättelse

1. Inledning

Stiftelsen Allmänna Barnhuset, Barnhuset, ska enligt sitt reglemente ”verka för god vård och uppfostran av barn, som är i behov av särskild omsorg, och i en övrigt förbättrad social barnavård. I detta syfte ska Barnhuset bedriva, stödja eller på annat sätt främja upplysning och forskning samt pröva nya åtgärder inom området”.

Barnhusets vision är att barn som lever i utsatta livssituationer ges samma möjligheter som andra barn till goda uppväxtvillkor.

En utgångspunkt för vårt arbete är FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen.

Mot bakgrund av Barnhusets reglemente, vision och barnkonventionen har vi under 2013 drivit ett flertal utvecklingsprojekt, gett medel till forskning, spridit kunskap genom kongresser, konferenser och seminarier samt publicerat ett antal böcker och rapporter.

1.1 Att utveckla kunskap från forskning och praktik

För att barnets rättigheter ska få ökat genomslag i samhället har Barnhuset särskilt prioriterat frågor kring att öka barnets delaktighet i den sociala barnavården, att skapa bättre framtidsutsikter för barn som är placerade i familjehem och deras rätt till en god utbildning samt att stärka barnets rättigheter i beslut och åtgärder inom ramen för arbetet med vårdnad, boende och umgänge. Så även utvecklingsarbetet i framtagande av en modell för att stärka barnets rättigheter i mötet med hälso- och sjukvården.

Vidare har Barnhuset prioriterat två områden kring våld, krisbemötande för ungdomar som utsatts för våldtäkt och en behandlingsmodell för familjer där fysisk misshandel förekommit.

1.2 Att stödja forskning

Under 2013 har sju forskningsrapporter inkommit till Barnhuset. Dessutom har tretton forskningsprojekt beviljats medel till forskning om barn i samhällsvård, barn i riskmiljöer och barn med särskilda behov på grund av social utsatthet.

1.3 Att sprida kunskap från forskning och praktik genom kongresser, konferenser och seminarier

Barnhuset har vid ett flertal tillfällen erbjudit möjlighet för praktiker, forskare och beslutsfattare att ta del av aktuell kunskap.

På Barnrättsdagarna var temat barns och ungas rätt till delaktighet och inflytande. Barnhuset belyste i en konferens situationen för barn som lever med skyddade personuppgifter. Vidare

förmedlades kunskap om små barn och trauma. Så även inom området, hur håller socialtjänsten hög kvalitet när personalen flyr.

Barnhuset har initierat 16 egna seminarier på Sättra Bruk samt gett ekonomiskt stöd till 21 andra huvudmän.

Under 2013 har Barnhuset samarbetat med ett stort antal kommuner och FoU-enheter samt flera landsting och SKL. Vidare har Barnhuset samarbetat med myndigheter som Barnombudsmannen, Barnrättsakademien, Brottsoffermyndigheten, Folkhälsoinstitutet, Skolverket, SIS och Socialstyrelsen.

Dialoger har förts med olika lärosäten och universitet samt Handikappförbunden och Föreningen för Familjehemscentraler.

1.4 Att sprida kunskap från forskning och praktik genom att publicera böcker, rapporter och kommunikation på webben

Vi har under 2013 arbetat intensivt med framtagande av en ny webbplats som kommer att lanseras under 2014.

Ett antal böcker har publicerats inom områdena hur upptäcker BUP våld i nära relationer, Krisbemötande för ungdomar som utsatts för våldtäkt och lästräning för familjehemsplacerade barn.

2. Att utveckla kunskap från forskning och praktik

2.1 Barns och ungdomars brukarmedverkan i den sociala barnavården

2.1.1 Bakgrund

Barnhuset har sedan 2011 drivit ett utvecklingsprojekt i samverkan med sju FoU-regioner (Skåne, Fyrbodal, Kalmar, Västmanland, Uppsala, Dalarna och Västernorrland). En vetenskaplig ledare, Ulf Hyvönen, knöts till projektet. I utvecklingsprojektet ingick 37 kommuner och ca 60 socialsekreterare. En projektplan utarbetades och avtal skrevs med samtliga FoU-enheter. En gemensam teoretisk referensram utarbetades till cirkelarna av den vetenskaplige ledaren.

Utvecklingsarbetet bestod av två faser;

Den första fasen genomfördes 2011-2012 och utgjordes av forskningscirkel med socialsekreterare som deltagare och som leddes av en cirkelledare (forskare). I cirkelarna diskuterades och problematiserades begrepp, befintliga förhållningssätt och strategier medvetandegjordes samt att det utvecklades förslag på hållbara strukturer för att öka barn och ungdomars brukarmedverkan.

Den andra fasen har genomförts 2012-2013 och innebar att idéer för att öka barns delaktighet som togs fram i den första fasen prövades i praktiken.

2.1.2 Syfte

Syftet med utvecklingsprojektet var att utveckla arbetssätt och hållbara strukturer för en ökad brukarmedverkan för barn och ungdomar i den sociala barnavården.

2.1.3 Aktiviteter

Under 2013 har FoU-regionerna arbetat med att genomföra sina förslag om förändrade arbetssätt och modeller. Det har varit en mångfald av idéer, allt från att göra socialtjänsten mer tillgänglig, eller till att genomföra strukturerade modeller för att ta tillvara barns röster ända fram till politiker.

Två FoU-kontaktpersonsträffar har genomförts i Stockholm.

Två referensgruppsmöten har genomförts för professionella.

Seminarium har genomförts på Sättra 3-4 juni för FoU-enheterna. Syftet med seminariet var att gemensamt gå igenom dokumentationen av arbetet i den andra fasen, samla in synpunkter på upplägg av projektets slutrapport, planera för innehållet i projektets slutkonferens samt den nationella spridningskonferens som planerades äga rum den 13 mars 2014.

Ett möte genomfördes med forskare och FoU-kontaktpersoner som deltagit i projektet för att diskutera utvärdering av projektet samt eventuella planerade regionala utvärderingar.

En intern slutkonferens genomfördes i Stockholm den 21-22 november för de som deltagit i utvecklingsarbetet.

Under året har ett omfattande planeringsarbete genomförts inför den nationella spridningskonferensen som planerats till den 13 mars 2014.

Barnhuset har under året arbetat med synpunkter på utkast och manus till slutrapport.

Projektledare har föreläst om projektet dels vid nationellt nätverksmöte för de regionala utvecklingsledarna inom BoU-området den 19 mars (SKL, projektledare Kjerstin Bergman) dels vid konferens den 3 december för processledare för föräldrastöd inom Kunskap till Praktik (SKL, projektledare Gunborg Brännström)

Projektledare har deltagit i seminarium på Socialstyrelsen om vägledningen *Att ge ordet och lämna plats-vägledning om brukarmedverkan och inflytande inom socialtjänst, psykiatri och missbruks- och beroendevård*. Syftet var att ge synpunkter och reflektioner på den preliminära versionen. Barnhusets projekt finns omnämnt i den slutliga vägledningen.

2.1.4 Resultat

Barnhuset har genomfört en slutkonferens samt en avslutning av projektet för de som deltog i utvecklingsprojektet.

Barnhuset har skickat ut flyer och inbjudan till spridningskonferens 2014.

Barnhuset har spridit kunskap om projektet på nationell nivå samt regional nivå genom regionala konferenser.

2.2 Skolfam - Skolsatsning inom familjehemsvården

2.2.1 Bakgrund

Arbetsmodellen Skolfam - Skolsatsning inom familjehemsvården - startade som ett projekt i Helsingborg 2005 och utvärderades med goda resultat 2008. Skolfam modellen har utvecklats i nära samarbete med forskare och drivs i samverkan mellan skol- och socialförvaltningarna i de kommuner som arbetar enligt modellen.

Vid ingången av 2013 är arbetsmodellen spridd till 10 kommuner i landet. En effektutvärdering med matchad kontrollgrupp genomförs av FORUM – Forskningscentrum för psykosocial hälsa och beräknas vara klar sommaren 2015.

Det nationella samarbetet kring Skolfam har sedan 2007 drivits med stöd av Stiftelsen Allmänna Barnhuset. Sedan september 2013 har Barnhuset en medarbetare på heltid som har till uppgift att vara nationell samordnare för Skolfam.

2.2.2 Syfte

Skolfam syftar till att skapa bättre framtidsutsikter för familjehemsplacerade barn genom satsningar på goda utbildningsresultat.

Utveckling och spridning av Skolfam sker i nära samarbete med SKL, involverade kommuner och forskare.

2.2.3 Aktiviteter

Under året har Barnhuset varit sammankallande till styrgruppsmöten, möten med Arbetsutskottet och möten med myndighetsnätverket.

Barnhuset har haft ansvar för administration av Projektplatsen, en gemensam plattform för dokument och erfarenhetsutbyte.

Så även för planering av seminarier för Skolfams operativa team på Sättra den 12-13 mars.

Årskonferens genomfördes i Malmö den 5-6 september.

Barnhuset och SKL har samarbetat med framtagande av en ny web baserad utbildning. Utbildningen ska rikta sig till såväl politiker, chefer, professionella, familjehem och barnen. Utbildningen beräknas vara klar våren 2014.

2.2.4 Resultat

Under 2013 har 5 nya kommuner och 3 stadsdelar i Göteborg anslutit sig till det nationella nätverket.

Barnhuset har genomfört styrgruppsmöten, arbetsutskottsmöten samt ett myndighetsnätverksmöte.

Barnhuset har genomfört seminarier för Skolfams operativa team samt en årskonferens för samtliga deltagande kommuner.

Skolfam webben har kontinuerligt uppdaterats, www.skolfam.se.

En överenskommelse har slutits med SKL/Psynk projektet och Barnhuset om samarbete kring att ta fram en Webb baserad utbildning om vad Skolfam arbetet innebär.

2.3 Barnets rättigheter i vårdnadstvister

2.3.1 Bakgrund

Antalet vårdnadsärenden som leder till utredningar inom socialtjänsten och tvister i domstol har ökat markant, mellan 2005 och 2011 med över 50 procent. Föräldrar som tvistar om vårdnad/boende eller umgänge har en allt svårare problematik och barnen befinner sig ofta i en svår och utsatt situation. Både forskning och praktik har uppmärksammat att nuvarande arbetsmetoder och handlägningsprocesser inte är anpassade eller tillräckligt effektiva för att möta problematiken och få till hållbara lösningar med barnets bästa i fokus.

2.3.2 Syfte

Syftet är att förbättra situationen för barn som lever i svåra vårdnads- och umgängeskonflikter och att utveckla arbetsmetoder som på ett systematiskt och långsiktigt sätt kan stärka barnets rättigheter i beslut och åtgärder inom ramen för arbetet som rör vårdnad, boende och umgänge samt att förbättra stödet till barn och föräldrar under hela vårdnadsprocessen.

Projektets målgrupp är familjer med hög konfliktnivå och komplex psykosocial problematik där barnen är eller har varit aktuella både inom den sociala barnvården och i en familjerättslig utredning.

Projektet startade under 2011 och gick in i det sista projektåret 2013. I projektet har 6 kommuner och 2 regionförbund och Socialstyrelsen deltagit.

2.3.3 Aktiviteter 2013

Chefsseminarium den 24 -25 januari på Sätra Bruk.

Detta var det tredje och avslutande chefsseminariet i projektet med syfte att sammanfatta erfarenheterna och planera implementering och spridning av fortsatt arbete.

Deltog gjorde de medverkande kommunernas chefer, regionförbunden och Socialstyrelsen samt projektets utvärderare Annika Rejmer.

Projektkommunernas egna seminarier för implementering.

Under 2012 hade tre av projektkommunerna egna implementeringsseminarier på Sätra Bruk, under våren 2013 har de resterande tre kommunerna sina seminarier. Barnhuset deltog i planering och medverkan på;

21-22 februari seminarium med Familjerätten i Göteborg för implementering av nya arbetssätt

2 -3 oktober seminarium med Familjerätten i Göteborg och stadsdelarnas IFO chefer.

Syftet var att sprida arbetssättet i projektet till alla stadsdelarna i Göteborg (i projektet ingick bara en stadsdel).

Lärandeseminarium 6 – 8 mars på Sätra Bruk.

Detta var det sista lärandeseminariet i projektet. Fokus var opponering och presentation av kommunernas egna slutrapporter, sammanfattning av erfarenheterna i projektet och planering inför slutkonferensen den 15 maj.

Slutkonferens 15 maj i Göteborg

På slutkonferensen deltog alla kommunerna tillsammans med styrgrupperna samt de forskare och samarbetspartners som varit involverade i projektet. Redovisning av kommunernas slutrapporter var huvudfokus på konferensen.

Almedalen 4 juli

Seminarium för att sprida erfarenheterna från projektet. På seminariet medverkade utvärderaren samt en projektdeltagare från Mölndals kommun.

Spridningskonferenser

Under hösten 2013 genomfördes två spridningskonferenser en i Stockholm den 22 oktober och en i Malmö den 7 november. Ytterligare en konferens hade planerats in i Umeå men den ställdes in pga. för få deltagare.

Utvärdering

Insamling och granskning av 60 vårdnads- och barnavårdsutredning. Utredningarna ska jämföras med utredningarna som samlades in i början av projektet utifrån beskrivna kriterier i utvärderingsplanen. Utvärderaren har också genomfört en uppföljande fokusintervju med varje kommun. Utvärderingen kommer att sammanställas i en slutrapport tillsammans med en sammanfattning av kommunernas egna slutrapporter.

Samarbete

Förutom de ingående projektkommunerna, regionförbundet i Örebro, FoU i väst/GR och Socialstyrelsen har Barnhuset samarbetat med FoU i Södertörn (projektet Konflikt & Försoning), Rädda Barnen och ett 10-tal kommuner som bedriver utvecklingsarbete inom

området. Samverkan har skett med flera forskare inom området samt berörda tingsrätter i projektet m.fl.

2.3.4 Resultat

Resultatet redovisas i kommunernas egna slutrapporter som finns publicerade på Barnhusets hemsida, Socialstyrelsens hemsida samt de medverkande regionernas och kommunernas hemsidor.

Barnhusets övergripande utvärdering och slutrapport är inte klar.

Mål 1. Stärka samarbetet mellan familjerätt och barnavårdsutredare

En stor del av projekttiden ägnades åt att hitta nya och mer effektiva arbetsprocesser och det var också här som det skedde mest förändringar. Kontakten mellan familjerättssekreterare och barnavårdshandläggare ökade markant under projekttiden. Ett ökat samarbete med övriga enheter inom socialtjänsten bidrog också till föräldrar i konflikt och barns utsatthet uppmärksammades i ett tidigare skede.

Mål 2. Barnets delaktighet

Genom att diskutera, problematisera och pröva nya former för barnets delaktighet blev barnperspektivet skarpare och barnen blev mer uppmärksammade och synliga.

Mål 3. Insatser för barn och föräldrar

I projektet kunde alla konstatera att det är nödvändigt att socialtjänsten har insatser att erbjuda. Barngruppsverksamheten "Skilda världar" är tillräckligt för många barn, men räcker inte för barn som lever med föräldrar som utvecklat djupa långvariga konflikter.

Att starta nya verksamheter eller anpassa redan befintliga insatser kräver en genomlysning av befintliga insatser och hur behoven ser ut. Vad behöver förändras, vilken kompetens saknas, och vilka utbildningsinsatser behövs? Av den anledningen är förändringar som prövades i relation till detta mål begränsade.

2.4 BRA-Barns Rätt som Anhöriga

2.4.1 Bakgrund

I januari 2010 stärktes barnets rättigheter i hälso- och sjukvårdslagen (HSL 2 g §). Enligt den bestämmelsen är hälso- och sjukvårdens verksamheter och dess personal skyldiga att särskilt beakta barnets behov av information, råd och stöd när en förälder har en psykisk sjukdom eller funktionsnedsättning, har en allvarlig fysisk sjukdom eller skada, är missbrukare av alkohol eller annat beroende framkallande medel. Samma sak gäller när en förälder oväntat avlider.

Efter att bestämmelsen infördes har det funnits en osäkerhet både om hur barnen ska uppmärksammas och på vilket sätt de ska få information, råd och stöd. Barnhuset, som redan tidigare varit engagerad i ämnesområdet anhöriga barn, startade därför ett utvecklingsarbete med namnet BRA – Barns Rätt som Anhöriga 2011, för att ta fram en modell för hur personal i praktiken kan förverkliga lagens intentioner.

Professor Maria Eriksson har haft i uppdrag att följa upp och analysera resultatet av piloten (2012-2013).

2.4.2 Mål och syfte

Att utveckla och sprida en modell med ett uttalat barnrättsperspektiv. Modellen ska vara ett strukturerat och lättillgängligt stöd för personal att förverkliga intentionerna i lag och barnkonvention (HSL 2 g §, PSL 6 kap. 5 §, SoL 1 kap. 2 §, 5 kap. 1 §1 a § och 14 kap 1 §, i BK särskild betoning på Art 2 icke diskriminering, Art 12, åsiktsfrihet och rätten att bli hörd, Art 31, vila och fritid).

Under året har syftet varit att slutföra pilotomgången av BRA, färdigställa modellen och börja utbilda i BRA samtal.

2.4.3 Aktiviteter under 2013

Stockholm 9-10 februari

Deltagande i piloternas BRA läger.

Sätra 19-20 februari

Uppföljning av lägerdelen av BRA samt utvärdering och avslutning av pilotomgången tillsammans med piloterna och Maria Eriksson.

Forskarnätverk 11-12 mars

Deltagande i forskarnätverk om anhöriga barn.

Barnrättsdagarna 16-17 mars

Presentation av BRA.

Seminarium 3 juni

Informations seminarium på NKAs möte för deras regioner.

Varberg 17 Maj och Botkyrka 18 juni

Presentation av den reviderade strukturen för BRA samtal för piloterna.

SKL 25 september

Presentation av BRA.

NKA:s nationella konferens i Uppsala 14-15 okt,

Presentation av BRA.

Frukostmöte på Danderyds sjukhus, Neuro rehabiliteringen 25 okt.

Presentation av BRA.

Stockholm 14 juni och 6 sep, samt 3 okt och 3 dec

Utbildning i BRA samtal med utgångspunkt i Karolinska universitetssjukhusets forskningsprojekt.

Varberg 18 okt

Utbildning i BRA samtal.

Under året har även följande aktiviteter genomförts;

Förankrat utvecklingsarbetet på nationell nivå, möten med Merike Hansson på Socialstyrelsen och Helene Klapp på Nationell kompetenscentrum anhöriga, NKA.

Färdigställande av vägledningen för BRA samtal; formgivning och justering av samtalsverktyget "cirkeln", faktagranskning, korrändor, layout med mera.

Planering och uppdrag till de författare som skulle skriva BRA antologin.

Hämta in kompletterande synpunkter på strukturen på BRA samtal från beroendevård och somatisk vård: Christina Scheffel Birath, Beroendecentrum Stockholm, Susanne Knutsson, Karin Enskär, Marie Golsäter, Hälsohögskolan i Jönköping. Eva Harnesk, Danderyds sjukhus.

2.4.4 Resultat

Pilotomgången av BRA är avslutad.

Justeringar av modellen för BRA samtal är gjorda efter att synpunkter inhämtats från piloter och andra sakkunniga.

Utbildningsmaterialet är klart och faktagranskat av en jurist och två psykologer samt en handläggare på Socialstyrelsen.

De tre utbildningsomgångarna i BRA samtal har fått god feedback från deltagarna.

2.5 Papperslösa barn

2.5.1 Bakgrund

Papperslösa barn lever i en extremt svår, osäker och påfrestande situation som påverkar deras uppväxt. Det saknas ofta kunskap om vilka rättigheter barnen har och hur de kan bemötas på ett respektfullt sätt. Henry Ascher, professor och överläkare på Sahlgrenska akademien, Enheten för socialmedicin och folkhälsa, Göteborg har fått medel av Barnhuset till ett forskningsprojekt. Syfte är att öka kunskapen om papperslösa barns och ungas hälsa och utveckling genom att få en djupare förståelse för deras situation, hur de själva uppfattar den och vilka olika metoder barn använder för att möta vardagens utmaningar. I studien undersöks vilken betydelse valet av strategi har för barnets dagliga liv, hälsa och utveckling för att använda kunskapen till att förbättra stödet till papperslösa och andra barn och unga i mycket utsatta och marginaliserade situationer.

Projektet är mångvetenskapligt och utgår från barnkonventionens principer om barns rätt att bli hörda och har ett uttalat deltagande- och aktörsperspektiv.

2.5.2 Mål och syfte

Att sprida aktuell kunskap från forskning och praktik om papperslösa barn för att öka och förbättra barnens livsvillkor.

2.5.3 Aktiviteter

25 november

Under ett första möte med Anders Hjern och Henry Ascher diskuteras hur Barnhuset skulle kunna sprida kunskap med utgångspunkt från aktuell kunskap.

5 december

Samråd med Skolverket med anledning av att de ska ta fram ett stödmaterial till skolan som handlar om papperslösa elevers rätt till utbildning.

2.5.4 Resultat

Skolverket länkades till Henry Ascher och medarbetare som anordnar ett studiebesök i Göteborg i början av nästa år.

En arbetsplanering för 2014 genomfördes.

2.6 KIBB- Kognitiv Integrerad Behandling vid Barnmisshandel

2.6.1 Bakgrund

KIBB – Kognitiv Integrerad Behandling vid Barnmisshandel – är en behandlingsmodell för familjer där fysisk barnmisshandel förekommit.

I Sverige har det tidigare inte erbjudits någon specialiserad form av behandling för barn som blivit fysiskt misshandlade inom familjen. Fysiskt misshandlade barn har ofta aktualiserats hos socialtjänsten vid mer än ett tillfälle. Behandlingsforskning har visat att barn behöver professionell hjälp att tala om och bearbeta de specifika händelser de varit med om.

Barn som utsatts för fysisk misshandel uppvisar vanligtvis olika symtom från akut stress, posttraumatiskt stressyndrom, ångest och sömnsvårigheter och senare i livet depressioner och aggressions problematik.

Barnhuset har sedan 2006 i nära samarbete med forskningen varit med och implementerat KIBB i Sverige.

Nuvarande projekt drivs med stöd av medel från Folkhälsomyndigheten inom ramen för särskilda satsningar för barn i riskmiljöer samt med medel från Barnhuset och pågår under tiden 2013 – 2015. Projektet ska slutrapporteras till Folkhälsomyndigheten i mars 2015.

2.6.2 Syfte

KIBB projektet omfattar tre delar:

1. Utbildning och certifiering av svenska utbildare i KIBB behandlingsmodell. Certifiering av svenska utbildare riktade sig till 6 erfarna KIBB behandlare.
2. Utbildning och certifiering behandlare i KIBB behandlingsmodell. Utbildningen till KIBB behandlare riktade sig till 29 personal vid 6 olika Barnahus.
3. En forskningsstudie som leds av professor Carl-Göran Svedin Linköpings universitet

2.6.3 Aktiviteter

Under året har följande genomförts;

Upprättande av projekt – och utbildningsplan.

Avtal med deltagande kommuner i KIBB utbildningen.

Avtal med KIBB utbildarna och deras arbetsgivare.

Revidering av KIBB manualen och översättning av kompletterande material.

Deltagit på Folkhälsoinstitutets nätverksträffar för projektledare.

Möten med de deltagande Barnhusens styrgrupper för att informera om KIBB och förankra utbildningen.

4 -6 mars

Utbildningsseminarium för KIBB utbildare tillsammans med Melissa Runyon, Cares Institute, New Jersey.

1 oktober

Seminarium i Sundsvall för att i sprida kunskapen om KIBB. Alla kommuner som samverkar i Sundsvalls Barnhus var inbjudna till seminariet.

Utbildningsseminarier som genomfördes under året

20 – 22 mars   Lärandeseminarium 1

26 – 28 augusti   Lärandeseminarium 2

12 - 14 november   Lärandeseminarium 3

Samarbete

Projektet drivs i nära samarbete med forskare vid Linköpings universitet och Linnéuniversitet i Växjö. Folkhälsoinstitutets nätverksträffar riktar sig till 16 projektledare och forskare som fått medel inom ramen för satsningen för barn i riskmiljöer.

2.6.4 Resultat

Resultatet 2013 är att projektet genomförts enligt projektplanen. Certifiering av utbildare och behandlare kommer att vara klar sommaren 2014.

Barnhuset påbörjade i slutet av 2013 planering för att starta två KIBB utbildningar med start hösten 2014.

2.7 Krisbemötande/Krisgrupp för ungdomar som utsatts för våldtäkt

2.7.1 Bakgrund

Få eller inga metoder har utvecklats för stöd och krisbearbetning i den akuta krisen till ungdomar som utsatts för våldtäkt. Det saknas ofta rutiner och strukturer inom hälso- och sjukvården för detta. Barnhuset har under några år beviljat utvecklingsmedel ur Stockholmsfonden till att utveckla en metod för att i den akuta krisen möta ungdomar utsatta för våldtäkt samt en metod för det första bemötandet. Så även en metod för krisgrupp i den akuta krisen. Utvecklingsarbetet har skett i samarbete med BUP Traumaenhet och Ungdomsenheten på Södersjukhuset. Samtidigt har medel beviljats av Barnhuset till ett forskningsprojekt kopplat till utvecklingsprojektet för att utvärdera arbetet. Forskningsprojektet är knutet till Uppsala universitet.

2.7.2 Syfte

Att förebygga psykisk ohälsa genom att tidigt ge stöd i den akuta fasen till en ungdom som utsatts för våldtäkt.

2.7.3 Aktiviteter

Under året har planeringsarbete genomförts för att sprida kunskap om metoden och ett tvärprofessionellt arbetssätt.

En konferens genomfördes i Stockholm den 20 september med 193 deltagare. Uppföljning via enkät visade på positiv respons.

En fördjupningsutbildning genomfördes på Sättra 6-7 november med 24 deltagare från olika verksamheter. Att genomföra en fördjupningsutbildning var ett nytt sätt för Barnhuset att arbeta och innebar att deltagarna betalade en avgift. En enkät till deltagarna i utbildningen visade på positiva svar och en önskan om mer tid för praktiska övningar.

Barnhuset har arbetat med marknadsföring av boken bland annat gentemot media.

För att kunna genomföra ytterligare en spridnings konferens våren 2014 har planering påbörjats. Så även för ny fördjupningsutbildning och uppföljningsutbildning.

Eva Zachrison föreläste på Psykisk (O)hälsa samt på Ungdomsmottagningarnas årliga nationella konferens.

Samarbete

I arbetsgruppen ingick regionförbundet i väst/GR, landstinget i Jönköpings län, landstinget Västernorrland samt flera kommuner som varit involverade i olika utvecklingsprojekt som drivits av SKL och Barnhuset.

2.7.4 Resultat

Utvecklingsarbetet har utmynnat i en handbok i metoderna utgiven av Barnhuset Krisbemötande för tonåringar som blivit utsatta för våldtäkt/Krisgrupp för behandling av våldtagna tonåringar, författare Eva Zachrison.

En bokrelease genomfördes på BUP Traumaenhet den 29 januari där ca 30 personer deltog.

Barnhusets arbete med handboken, konferens och fördjupningsutbildning har bidragit dels till att det utvecklats en metod dels till att lyfta upp behovet av att utveckla arbetet inom hälso- och sjukvården.

Genom två tidningsartiklar har Krisbemötande och Krisgrupp presenterats. En tvåsidesartikel infördd på Insidan i DN före konferensen den 20 september samt artikel i Västerbottenskuriren med intervju av Carin Nordenstam om metoden och forskningen.

3. Övriga insatser

3.1 International Social Service - ISS

3.1.1 Bakgrund

ISS, www.iss-ssi.org, är en internationell, politisk och religiöst obunden, icke vinstdrivande och självständig organisation. ISS bildades 1924 för att hjälpa familjer involverade i de omfattande migrationsströmmarna från Europa som pågick i slutet av 1800-talet och början av 1900-talet.

Syftet var att skydda, försvara och stödja barn och familjer som separerats över nationsgränser, oavsett ursprungsland.

Organisationen består idag av ett nätverk av 17 nationella "branches" och lierade kontor samt korrespondenter i över 100 länder.

Socialstyrelsen var fram till årsskiftet 1996/97 ISS-korrespondent i Sverige. Verksamheten sköttes under en period därefter av olika organisationer, bland annat BRIS och under de senaste åren har Socialdepartementet hjälpt ISS med kontakter till kommunerna. Från och med hösten 2012 har Stiftelsen Allmänna Barnhuset fått uppdraget att vara ISS-korrespondent i Sverige.

3.1.2 Syfte

Rollen som ISS-korrespondent innebär inte någon myndighetsutövning utan uppgiften är att lotsa förfrågningar och handlingar till rätt myndighet i Sverige som har i uppgift att handlägga ärendet samt återkoppla uppgifterna tillbaks till ISS-korrespondenten i respektive land.

3.1.3 Aktiviteter

Barnhuset har under 2013 handlagt 16 ärenden varav 2 ärenden från Sverige till Rumänien och Polen.

Samarbete

Samverkan i några ärenden har skett med UD och Socialstyrelsen samt alla 16 kommuner som blivit involverade i ISS förfrågningarna.

3.1.4 Resultat

Vad arbetet resulterat i varierar beroende på vilket ärende det gäller. Barnhuset får inte heller alltid återkoppling på hur handläggningen i ärendet gått vidare.

3.2 Metodbok i förbättringsarbete

3.2.1 Bakgrund

Det saknas en vägledning för systematiskt förbättringsarbete som riktar sig till verksamheter som arbetar med barn och unga med erfarenheter och exempel från praktiken. Barnhuset har i samarbete med SKL drivit frågan vilket resulterat i att SKL nu har i uppdrag att skriva metodboken. Barnhuset är med i arbetsgruppen för boken.

3.2.2 Syfte

Syftet är att metodboken blir lättillgänglig och användbar i allt utvecklings- och förbättringsarbete som sker med fokus på barn och unga samt att boken kommer till nytta i Barnhusets egna utvecklingsprojekt.

3.2.3 Aktiviteter

Planeringsmöten med arbetsgruppen för framtagande av metodbokens upplägg och innehåll.

4. Att stödja forskning

4.1 Inkomna rapporter från forskningsprojekt 2013

Unga sexual förövare som blivit vuxna - kvalitativ analys av bakgrundsfaktorer och utveckling.

Författare: Cecilia Kjellgren, Institutionen för socialt arbete, Linnéuniversitetet, Växjö

Projektets namn: Unga sexual förövare som blivit vuxna-kvalitativ analys av bakgrundsfaktorer och utveckling.

Ett utvalt hem till ett utvalt barn - familjehemsutredningar och socialt arbete i praktiken

Författare: Bodil Rasmusson, Margareta Regnér, Socialhögskolan i Lund, Lunds universitet

Projektets namn: Metoder för utredning och urval i familjehem. En studie av användning, aktualitet och relevans utifrån forskning och beprövad erfarenhet.

Forskningsrapporten finns utgiven som bok av Natur och Kultur *Ett utvalt hem till ett utvalt barn*.

Krisbemötande för tonåringar som blivit utsatta för våldtäkt/Krisgrupp för behandling av våldtagna tonåringar – två handböcker i en bok

Författare: Eva Zachrisson, BUP Traumaenhet, Stockholms läns landsting

Projektets namn: Traumafokuserad behandling för våldtagna flickor 14-17 år

Projektansvarig: Carin Nordenstam.

Projektets utvecklingsprojekt är redovisat i form av en bok i Barnhusets bokserie och innehåller två handböcker i en volym. Redovisning av forskningsdelen redovisas i separat rapport under 2014.

Ett etableringsförsök av en föräldrautbildning (KEEP, Keeping Foster Parents Trained and Supported) speciellt framtagen för att möta utmaningar i familjehem.

Författare: Martin Olsson, Socialhögskolan, Lunds universitet, Lund

Projektets namn: Implementering och utvärdering av KEEP (Keeping Foster Parents Trained and Supported) - ett föräldraträningsprogram för familjehem.

Barn som flyttas i offentlig regi – En studie av förekomst och upplevelser av instabil samhällsvård för barn

Författare: Viktoria Skoog, FoU Västernorrland, Härnösand

Projektets namn: Upplevelsen av sammanbrott vid samhällsvård för barn.

Projektet har utmynnat i denna avhandling vid Institutionen för socialt arbete, Umeå universitet. Inom projektets ram har även publicerats en FoU-rapport "Sammanbrott i samhällsvård - En studie om barns placeringsmönster", 2011:3, Kommunförbundet Västernorrland.

Hur upptäcker BUP våld i nära relationer – förekomst och behandlares erfarenheter med att identifiera våldet

Författare: Ole Hultmann, Psykologiska institutionen, Göteborgs universitet

Projektets namn: Utvärdering av behandling för barn och ungdomar på BUP som upplevt våld i hemmet eller har posttraumatiska symtom av andra orsaker.

Projektet är redovisat och publicerat i en bok i Barnhusets bokserie.

Känslomässig tillgänglighet hos traumatiserade flyktingfamiljer

Effekten av ett anknytningsbaserat behandlingsprogram för späd- och småbarn till flyktingföräldrar med PTSD, delrapport 2

Författare: Monica Brendler Lindqvist, Atia Daud, Johanna Hermansson Tham, Karolinska institutet

Projektets namn: Pilotprojekt för att utpröva ett anknytningsbaserat behandlingsprogram för späd- och småbarn till traumatiserade flyktingföräldrar

Projektansvarig: Monica Brendler Lindqvist

När många vill ”hjälpa” till – Barns och ungdomars erfarenheter av interprofessionellt samarbete inom den sociala barnvården

Författare: Anette Bolin och Emma Sorbring, Högskolan i Väst, Trollhättan

Projektets namn: När många vill ”hjälpa” till- barn och ungdomar inom den sociala barnvårdens erfarenheter av interprofessionellt samarbete

Projektansvarig: Anette Bolin

4.2 Forskningsprojekt som beviljats medel 2013

Forskningsanslag beviljas till forskning om barn i samhällsvård, barn i riskmiljöer och barn med särskilda behov på grund av social utsatthet. Projekten ska ha ett tydligt barnperspektiv. Forskning med måttlig tidsmässig och ekonomisk omfattning prioriteras samt projekt vars resultat kommer till nytta för praktiken.

Barnhuset arbetar aktivt med att på olika sätt sprida kunskap från de projekt som tilldelats medel. Detta görs genom att anordna konferenser, seminarier och genom att ge ut forskningsrapporter i vår bokserie.

Under verksamhetsåret 2013 inkom 39 ansökningar om forskningsmedel varav femton projekt har beviljats medel. Tre av dessa projekt har beviljats planeringsanslag med 100 000 kr vardera i avsikt att återkomma med en mer utvecklad ansökan. Planeringsanslaget har detta år höjts till 100 000 kr. Den sammanlagda summan som fördelats är 3 793 000 kr. Till detta tillkommer ett projekt som beviljats medel ur Stockholmsfonden med 135 000 kr.

Spädbarnsproblem – en uppföljningsstudie

Björn Salomonsson, med. dr, Karolinska Institutet, Institutionen för Kvinnors och Barns hälsa, Enheten för Barnpsykiatri, Stockholm.

Pedagogisk gruppverksamhet som stöd till familjehemsplacerade barn och unga – deltagarnas erfarenheter

Ulla Forinder, docent, lektor, Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap, Institution Health promotion, Göteborg.

BRIFA – Barnets Rätt i Familjehem och Adoptivfamilj

Monica Hedenbro, med.dr, leg. psykoterapeut, Institutionen för Kvinnors och Barns hälsa, Barn och ungdomspsykiatriska enheten, Karolinska Institutet, Stockholm.

Långsiktiga resultat av kontaktperson/familj för äldre barn. En personorienterad ansats.

Lars Brännström, docent, Institutionen för social forskning (SOFI), Stockholms universitet, Stockholm.

En politik för barns bästa eller familjepolitik? Målkonflikter i socialtjänstens arbete med utsatta barn

Maria Heimer, fil. dr, Statsvetenskapliga institutionen, Uppsala universitet, Uppsala.

Medling vid brott; en brottsförebyggande metod för unga i riskzon? En studie av ungdomars upplevelser av medling.

Anna Rypi, fil. dr, lektor, Sociologiska institutionen, Lunds universitet, Lund.

Anknytningsbaserat behandlingsprogram för späd- och småbarn till traumatiserade flyktingföräldrar

Monica Brendler, leg. psykoterapeut, Röda korsets Center för torterade flyktingar, Institutionen för kvinnors och barns hälsa, Enheten för barn- och ungdomspsykiatri, Karolinska Institutet, Stockholm.

Barn och ungas val av vardagsstrategier i utsatta situationer: hur påverkas hälsa, utveckling och välbefinnande? En studie av papperslösa barn.

Henry Ascher, professor, överläkare, Sahlgrenska akademien, Enheten för socialmedicin och folkhälsa, Göteborg.

Ekonomisk utsatthet bland barn till föräldrar med kognitiva svårigheter

Elisabet Näsman, professor, Sociologiska Institutionen, Uppsala universitet, Uppsala.

Familjehemsplacerade barns hälsa, 6-16 år.

Stefan Kling, leg. läkare, Barn och Ungdom, Fosie SDF, Malmö stad.

Barns och ungas erfarenheter av växelvis boende – en studie om barns och ungas egna uppfattningar om att växa upp i två hem.

Rakel Berman, doktorand, Institutionen för socialt arbete, Göteborgs universitet, Göteborg.

Tvångsvårdade flickor i låst vård. En kartläggande studie om tidsmässiga förändringar, placeringsorsaker samt flickors egna erfarenheter av vården

Stefan Wiklund, docent, Institutionen för socialt arbete, Stockholms universitet, Stockholm.

Traumafokuserad krisgrupp för flickor 13-17 år som utsatts för våldtäkt

Carin Nordenstam, doktorand, Medicinska fakulteten, Uppsala universitet

4.3 Forskningsprojekt som beviljats planeringsanslag

Stödjande och försvårande omständigheter inför övergången till vuxenliv – en uppföljningsstudie av ungdomar i pågående eller avslutad fosterhemsvård

Lena Hedin, Fil.dr., adjunkt, Institutionen för juridik, psykologi och socialt arbete (JPS), Örebro universitet, Örebro.

Föräldrastöd för samhällsvårdade barns bästa – hur då?

Lisbeth Eriksson, docent, FoU-Nordväst, Sollentuna

Våld mellan föräldrar med dödlig utgång. En studie av socialsekreterares bedömningar och val av åtgärd för barn som saknar daglig omsorgsgivare.

Lina Ponnert, Fil.dr., lektor, Socialhögskolan, Lunds universitet, Lund.

5. Att sprida kunskap från forskning och praktik genom Kongress, Konferenser och Seminarier

5.1 Allmänna Barnhusets Stora Pris 2013

Allmänna Barnhusets Stora Pris delas ut varje år till den eller de som genom banbrytande insatser främjat barns och ungdomars sociala förhållanden i vårt land. Pristagarna erhöll 100 000 kronor vardera som förutsätts skänkas till någon verksamhet inom området sociala insatser för barn och ungdom.

Barnhusets pristagare 2013 var *Carin Grundberg-Sandell*, Scouterna – Trygga Möten och *Ulrika Rogland*, kammaråklagare.

5.1.1 Prismotivering

Carin Grundberg har på ett föredömligt sätt, visat prov på stor uthållighet då hon satt frågan om barn och ungas rättigheter till en trygg fritidsverksamhet på agendan i Scouterna och det civila samhället. Genom ett engagerat och inspirerande ledarskap har hon närt visionen om modiga ledare som vågar agera för att förebygga övergrepp i verksamheten och se tecken på när barn far illa även i andra miljöer. Hon har genom sitt arbete ökat medvetenheten och kunskapen inom scoutrörelsen och spridit kunskap och metoder i Sverige och internationellt.

* Ulrika Rogland har under många år utmärkt sig genom att i sitt arbete som kammaråklagare konsekvent stått upp för barnets rätt och barn som utsatts för brott. Hon är dedikerad, konsekvent, modig och en stark opinionsbildare som sätter ljuset på orättvisor och svagheter i lagstiftningen. Särskilt betydelsefull har hon varit för en av samhällets allra mest utsatta grupper - barn som utsatts för sexuell exploatering. Hon lyfter de orättvisor och missförhållanden hon ser till ett allmänt plan. Det gör att hon är med och förbättrar situationen för alla utsatta barn i landet.

* *Ulrika Rogland avstod från att ta emot priset för det hon åstadkommit i sitt arbete som åklagare då det kan påverka synen på hennes objektivitet.*

5.2 Barnrättsdagarna

Tema för 2013 års Barnrättsdagar var barns och ungas rätt till delaktighet och inflytande. Bakom denna satsning står Barnrättsakademien, Barnombudsmannen och Stiftelsen Allmänna Barnhuset. Det huvudsakliga syftet är att via tematiserade årliga konferenser sprida kunskap och inspirera till ett fördjupat arbete med att genomföra barnkonventionen i kommuner och landsting/regioner.

Arbetet med kongressen pågår under hela året och utgörs av utvärdering av genomförd kongress, planering av nästa års kongress; innehåll, form, genomförande, administration, marknadsföring samt kontinuerlig uppdatering av hemsidan www.barnrattsdagarna.se.

5.2.1 Resultat

Barnrättsdagarna 2013 samlade 879 deltagare, huvudsakligen personer som arbetar i verksamheter som rör barn. Kongressens syfte var att sprida kunskap och verktyg inom temat barns rätt till delaktighet och inflytande. En stor del av kongressen togs upp av

interaktiva sessioner där deltagarna själva fick reflektera över hur de kan göra barn mer delaktiga och få inflytande över frågor som rör dem. Sammanfattningar från föreläsningarna och seminarierna, bilder, citat och presentationer publicerades löpande under hela kongressen på Barnrättsdagarnas webbplats. Totalt hade webbplatsen cirka 1 900 unika besökare i april när kongressen genomfördes.

75 procent av deltagarna som besvarade enkäten efter Barnrättsdagarna 2013 var nöjda med Barnrättsdagarna 2013 som helhet. 62 procent av de deltagare anser att de fått med sig ny kunskap om hur de kan arbeta för att förverkliga barns och ungas rätt till delaktighet och inflytande. 70 procent av de svarande anger att de kommer att rekommendera andra att anmäla sig till Barnrättsdagarna 2014.

5.3 Små barn och Trauma

I konferensen Små barn och Trauma, 25 september i Stockholm, deltog 445 deltagare. Föreläsare var Dag Nordanger från Norge, Kjerstin Almqvist (erhållit forskningsmedel från AB) och Anna Norlén.

5.3.1 Resultat

Konferensen var mycket populär och vi kunde inte ta emot alla som ville delta trots högt deltagarantal. Enkäten visade på en mycket hög uppskattning av konferensen som helhet och en hög nöjdhet med att konferensen bidragit till ökad kunskap och också en ökad förståelse som var användbar i det praktiska arbetet.

5.4 Socialtjänst för utsatta barn – Hur håller vi kvalitén hög när personalen flyr?

5.4.1 Bakgrund

Barnhuset har varit samarbetspart i ett projekt som genomförts av åtta kommuner i Uppsala län 2008-2012. Syftet var att försöka komma till rätta med problemet med hög personalomsättning bland barnavårdshandläggare. Projektet har hållits samman av Regionförbundet Uppsala län, FoU-stöd och genomförts med anslag från Europeiska Socialfonden (ESF). Barnhuset har lämnat visst ekonomiskt stöd till projektet i en övergångsperiod mellan förstudie- och genomförandefas och har även publicerat två rapporter från projektet i Barnhusets bokserie.

5.4.2 Mål och syfte

Att i samarbete med SSR och regionförbundet i Uppsala sprida kunskap med utgångspunkt från de erfarenheter som gjorts i projektet till chefer, politiker och nyckelpersoner i kommunal verksamhet.

5.4.3 Aktiviteter

Möten för planering av program för tre regionala konferenser.

En konferens i Stockholm den 7 maj och en konferens i Jönköping 9 oktober.

5.4.4 Resultat

Två stycken genomförda spridningskonferenser; 7 maj, 83 deltagare, 9 okt, 74 deltagare. Utvärdering av konferensen i Stockholm (44 deltagare) visade att en de flesta hade fått ny kunskap och nya tankar och intryck som kommer påverka det framtida arbetet.

Utvärderingen av konferensen i Jönköping (29 deltagare) visade liknande resultat; på en skala från 0-6, skattades nyttan av konferensen för den egna verksamheten och organisationen till 4,59 (medelvärde).

En tredje konferens planeras att äga rum i Gävle den 18 mars 2014.

5.5 Barn och ungdomar som lever med skyddade personuppgifter

5.5.1 Bakgrund

Barnhuset har haft barn som lever med skyddade personuppgifter som ett fördjupningsområde under flera år och har arbetat med området på olika sätt. Under arbetets gång har det blivit tydligt att det finns stora brister i hanteringen utifrån ett barnrättsperspektiv och att det saknas både rutiner och kunskap hos myndigheter och verksamheter.

5.5.2 Mål och Syfte

Målet för Barnhusets arbete är att myndigheter och verksamheter ska ha kunskap om barnens situation och att barnen får det stöd de behöver och har rätt till.

Barnhuset samverkar med andra myndigheter för att sprida kunskap, identifierar brister i stödet till barnen samt lyfter upp frågor för att förbättra barnens situation.

5.5.3 Aktiviteter

Under året anordnade Barnhuset en konferens i Stockholm den 22 maj där 237 personer deltog. Konferensen vände sig till en bred målgrupp och syftet var att sprida kunskap ur olika perspektiv. I konferensen deltog föreläsare från Skatteverket, Datainspektionen, Barnombudsmannen, BUP Traumaenhet, Alla Kvinnors Hus, Skolverket, Barnrättscentrum vid Stockholms universitet samt Socialstyrelsen.

Barnhuset har blivit kontaktad av Childhood som blivit uppmärksammat på att det finns brister i att tillgodose barns rätt till förskola-skola under tiden de vistas på skyddat boende.

Möte med Alla kvinnors Hus angående barns rätt till förskola-skola.

Barnhuset har deltagit i två samrådsmöten med Brottsoffermyndigheten utifrån deras regeringsuppdrag att ta fram information till barn som brottsoffer. Det material som kommer att utvecklas riktar sig till barn med skyddade personuppgifter. Regeringsuppdraget ska redovisas juni 2014.

Barnhuset har skrivit ett remissvar till promemorian *Skydd av personuppgifter för hotade och förföljda personer (Ds 2013:47)*

5.5.4 Resultat

Genomförd konferens med 237 deltagare. Utvärderingen av konferensen gav mycket positiva svar. Barnhuset har bidragit till att öka och sprida kunskap och har också identifierat en fråga som kan behöva lyftas upp – barns rätt till förskola-skola under tiden de vistas på skyddade boenden.

5.6 Skolans möjligheter att stödja barn med svåra uppväxtvillkor på landsbygd – en studie i professionalitet och medmänsklighet

Skolpersonal och rektorer deltog i ett halvdagsseminarium den 5 december på Sättra där Margareta Hydén, professor, Linköpings universitet och Monica Johansson, FoU Skaraborg redovisade resultatet av en studie med intresse för barn som upplever våld i sina familjer på landsbygden och skolans respons på dessa barns upplevelser. Den skolpersonal som deltog i seminariet hade alla medverkat som informatörer i studien.

Rapporten planeras ges ut i Barnhusets bokserie.

5.7 Brukarinflytande i forskning och praktik – ett nationellt symposium i Stockholm 14-15 mars: Arrangör FORSA Stockholm

5.7.1 Bakgrund

Barnhusets engagemang och stöd till symposiet föranleddes av tidigare deltagande och bokbord vid nationella FORSA konferenser. FORSA, förbundet för forskning i socialt arbete är en av de ideella organisationer som ligger närmast Barnhusets verksamhetsområde. Årets konferens, som anordnades i Stockholm, berörde även ett tema som varit och är aktuellt för Barnhuset; brukarmedverkan. En av Barnhusets medarbetare, Åsa Lundström Mattsson, var styrelseledamot i FORSA Stockholm, vid konferensens genomförande. Symposiet arrangerades av FORSA Stockholm i samarbete med Riksförbundet FORSA och BRUS - Brukarmedverkan i Utbildningen i Socialt arbete. Stöd till symposiet lämnades av Stiftelsen Allmänna Barnhuset, Ersta Sköndal Högskola, Akademikerförbundet SSR samt Centralförbundet för Socialt Arbete.

5.7.2 Mål och syfte

Att stödja en konferens som är aktuell för Barnhusets målgrupper och även tematiskt ansluter till ett för Barnhuset prioriterat ämnesområde. Temat för symposiet var brukarinflytande i forskning och praktik med syftet att öka kontaktytorna mellan praktiker, forskare och brukare i det sociala arbetet.

Syftet med konferensen var att problematisera vad brukarinflytande innebär. Vilka metoder som används och vilka erfarenheter som finns bland olika aktörer.

5.7.3 Aktiviteter

Barnhusets stöd till symposiet bestod i att en av medarbetarna, Åsa LM som styrelseledamot i FORSA Stockholm fick använda en del av sin arbetstid till att förbereda symposiet.

Ytterligare stöd lämnades genom att bistånd med utbetalning av ersättning till brukare som medverkade samt kostnader för en föreläsare, Julia Brannen professor i familjesociologi University of London. Hon har ett internationellt rykte för sin forskning om familjeliv, arbete och livsfrågor och relationerna mellan generationerna och har framför allt genomfört banbrytande forskningsprojekt om att forska med barn som medforskare. Föreläsningen under symposiet hade rubriken; *Involving children in studies of family life; possibilities and difficulties.*

5.7.4 Resultat

Det nationella symposiet anordnades i Stockholm 14-15 mars 2013. Över 300 deltagare och medverkande besökte symposiet. Utvärderingen visade gav ett mycket gott betyg när det gällde innehåll under plenar och seminarier samt hur konferensens tema, brukarinflytande, presenterades.

5.8 Nordiska barnavårdskongressen

Stiftelsen Allmänna Barnhuset är sedan 1965 svensk sektion av Nordisk sammanslutning för barnavård och ungdomsskydd. Sammanslutningen bildades i Lund 1919 och har till huvuduppgift att anordna Nordiska Barnavårdskongresser, NBK, vart tredje år.

5.8.1 Aktiviteter

Kontakter angående överlämning av den gemensamma hemsidan till Finland som är värdland för NBK 2015. Utvärdering av NBK 2015 tillsammans med de Nordiska samarbetsparterna på Sättra Bruk 23-24 april.

5.8.2 Resultat

Alla var mycket nöjda med konferensen som helhet och också med de nya inslag som genomförts på kongressen; samtal på scenen dels med representanter från de nordiska länderna dels med ungdomar från de nordiska länderna, gemensamma nordiska workshops utifrån ett gemensamt ämne.

5.9 Sättra Seminarier

Seminarier och konferenser som äger rum på Sättra Bruks Herrgård och är helt eller delvis finansierade av Barnhuset och har beröringspunkter med Barnhusets verksamhet. Det är ämnesområden som rör insatser och metodutveckling för barn och ungdomar i psykosocialt utsatta situationer och/eller förebyggande insatser för samma målgrupp.

A-seminarier är finansierade i sin helhet av Barnhuset.

B-seminarier har genomförts med ekonomiskt stöd av Barnhuset.

Nedan presenteras seminarier och konferenser som Barnhuset har initierat eller samarbetet med andra aktörer kring

5.9.1 A-seminarier Sättra

Seminarier som är initierade och genomförda i Barnhusets egen regi

<i>Datum</i>	<i>Ämne</i>	<i>Samverkan</i>
24-25/1	Barnets rättigheter i vårdnadstvister	Socialstyrelsen, Regionförbundet Örebro FoU i Väst/GR
7-8/2	Skolfam	
19-20/2	BRA, Barns Rätt som Anhöriga	

4-5/3	Innovationsrådet	Örebro universitet
4-6/3	KIBB	
6-8/3	Barnets rättigheter i vårdnadstvister	Socialstyrelsen
12-13/3	Skolfam	
20-22/3	KIBB – 1:a lärandeseminarier	
23-34/4	Utvärderingskonferens NBK	
6-7/5	Våld i nära relationer	S:t Görans sjukhus Barnhälsovårdsenheten
3-4/6	Barn och ungdomars brukarmedverkan i den sociala barnvården	
19-21/8	Regionala nätverk för Familjecentraler	Föreningen för Familjecentraler
26-29/8	KIBB – 2:a lärandeseminarier	
5-6/9	Barnläkarför. Arb.grupp misshandel	
6-7/11	Fördjupningsseminarium Krisbemötande/ Krisgrupp för tonåringar som blivit utsatta för våldtäkt	
11-14/11	KIBB – 3:e lärandeseminarier	

5.9.2 B-seminarier Sätra

Seminarier som är initierade av någon annan huvudman kring ett ämne som tillhör Barnhusets verksamhetsområde och genomförda med ekonomiskt stöd från Barnhuset

<i>Datum</i>	<i>Ämne</i>	<i>Arrangör</i>
31/1-2/2	Skolläkarna	Svenska Skolläkarföreningen
1-3/2	Skolsköterskorna	Riksföreningen för Skolsköterskor
6-7/2	Samarbetsförbättringar för familjehemsbarn och socialsekreterare	Mölnads stad
10-13/2	PRIDE-ledarutbildning	Region Gävleborg
13-15/2	Hedersrelaterat våld	Socialhögskolan, Sthlm
21-22/2	Barns rättigheter i vårdnadstvister	Familjerättsbyrå, Gtbg
24-27/2	PRIDE-ledarutbildning	Region Gävleborg

27-28/3	Socialförvaltningen	Karlsborgs kommun
17-19/4	Hedersrelaterat våld	Socialhögskolan, Sthlm
29/4-2/5	Caring and working fathers what are the Challenges for the future?	Göteborgs universitet
23-24/5	Utbildning <i>Ungas levnadsvillkor och rättigheter</i>	Ungdomsstyrelsen
29/5	Socialförvaltningen	Karlsborgs kommun
10-11/9	Utvecklingsdagar kring Mödrahälsovården	MHV Skaraborg M9
12-13/9	Utvecklingsdagar kring Mödrahälsovården	MHV Skaraborg M8
23-24/9	Planering- och utvecklingsdagar	BUP, Borås
24-25/9	Utbildning <i>Ungas levnadsvillkor och rättigheter</i>	Ungdomsstyrelsen
25-27/9	Växa upp i hederskultur	Rikskriscentrum
2-3/10	Barns rättigheter i vårdnadstvister	Familjerättsbyrå, Göteborg
3-4/10	Utbildning om sexuella övergrepp och maskulinitet	Ungdomsstyrelsen
3-4/12	Utbildning <i>Ungas levnadsvillkor och rättigheter</i>	Ungdomsstyrelsen
5-6/12	Styrelsemöte	Familjecentralers Främjande, FFFF

6. Att sprida kunskap från forskning och praktik genom att publicera böcker, rapporter och kommunikation på webbplatsen

6.1 Böcker

Under 2013 har Barnhuset publicerat en handbok och två rapporter.

6.1.1 Hur upptäcker BUP våld i nära relationer? Förekomst och behandlares erfarenheter av att identifiera våldet, författare Ole Hultmann.

Rapporten bygger på ett forskningsprojekt som beviljats medel av Barnhuset och beskriver en studie genomförd på BUP Gamlestaden i Göteborg med att undersöka professionellas möjligheter att upptäcka barn och ungdomars våldsutsatthet.

6.1.2 Krisbemötande för tonåringar som blivit utsatta för våldtäkt/Krisgrupp för behandling av våldtagna tonåringar, författare Eva Zachrisson

Handboken bygger på ett samarbete mellan Ungdomsenheten på Södersjukhuset och BUP-Grinden och Stiftelsen Allmänna Barnhuset. Boken ger vägledning om vad som behövs i bemötande i samband med att ungdomen som blivit utsatt för våldtäkt kommer till hälso- och sjukvården.

6.1.3 Paired Reading, författare Eva Tideman, Marie Sallnäs, Bo Vinnerljung och Hilma Forsman

Rapporten bygger på ett försök i sju kommuner med parläsning i syfte att förbättra läsförmågan hos familjeplacerade barn. Drygt 80 barn i åldrarna 8 till 12 år samläste med sina familjehemsföräldrar.

6.2 Webben

Webbplatsen är Barnhusets främsta kanal för att kommunicera med våra målgrupper. Det är viktigt att den är lättöverskådlig och bidrar till att sprida kunskap. För att nå upp till de ständigt ökade kraven på lättillgängliga webbplatser har Barnhuset arbetat fram en ny webbplats tillsammans med webbyrån Triggerfish. Den nya webbplatsen ska på ett enkelt och tydligt sätt kommunicera med Barnhusets målgrupper. Den ska även förmedla känslan av Barnhuset som en kompetent aktör, som arbetar i framkant av barnrättsområdet och som står för den senaste kunskapen inom området. Barnhuset ska även uppfattas som modern i tiden samtidigt som webbplatsen ska förmedla glädje.

Några utmaningar som fanns inför arbetet var att det tidigare fanns väldigt mycket information spritt på olika ställen på webbplatsen vilket gjorde det svårt att navigera. Andra utmaningar var att underlätta för besökare att hitta böcker, rapporter och konferenser. För att underlätta för Barnhusets personal och besökarna på webbplatsen har flera nya funktioner adderats för att förenkla försäljningen av böcker samt anmälningar till konferenser.

7. Samverkan och Nätverk med andra aktörer

7.1 Stöd till Familjecentraler

Barnhuset har på olika sätt stöttat utvecklingen av landets familjecentraler under många år, dels genom medverkan i styrelsen för Föreningen För Familjecentraler och dels genom seminarier på Sätra Bruk. Det finns ett stort behov av att samordna

Familjecentralen är en viktig arena för det generella förebyggande arbetet och för tidig upptäckt av barn och familjer i behov av olika former av särskilt stöd.

Syftet är att stärka Familjecentralernas fortsatta utvecklingsarbete genom att erbjuda en mötesplats för erfarenhetsutbyte och kunskapsutveckling. Barnhuset har drivit på organisationen med regionala kontaktpersoner för familjecentralerna och bjudit in till en nationell nätverksträff en gång om året.

7.2 Samverkan med SIS

SIS har kontaktat Barnhuset utifrån intresse av Barnhusets tidigare projekt *Könsperspektiv i den sociala barnvården*. SIS vill fördjupa sitt arbete utifrån ett könsperspektiv på sina institutioner och har varit intresserade av att ta del av Barnhuset erfarenheter av forskningscirkel.

7.3 Samverkan delaktighet Handikappförbunden

Samverkan med Ann-Marie Stenhammar, Handikappförbunden, utifrån deras projekt om delaktighet när det gäller barn och ungdomar med funktionsnedsättning och Barnhusets arbete med delaktighet inom den sociala barnvården. Ett erfarenhetsutbyte har ägt rum på flera sätt.

7.4 Nationellt nätverk för socialtjänstens FoU-enheter som arbetar med barn och ungdomsfrågor

Barnhuset driver ett nationellt nätverk för socialtjänstens FoU-enheter som arbetar med barn och ungdomsfrågor. Syftet med nätverket är att vara ett forum för erfarenhetsutbyte och för att diskutera utvecklings-, metod- och framtidsfrågor inom socialtjänsten och inom FoU-verksamheten. Barnhuset och FoU-enheterna är viktiga samverkanspartners i många sammanhang.

Under 2013 har planeringen för ett gemensamt seminarium på Sätra Bruk 2014 blivit klar och inbjudan gått ut. Temat för seminariet är Mottagandet av ensamkommande barn – Hur kan FoU bidra till kunskapsutveckling och en förbättrad situation för barnen?

7.5 SKL:s nätverk för att stärka barnets rättigheter

Barnhuset ingår i det nationella nätverket tillsammans med landsting, myndigheter och övriga aktörer. Nätverket träffas två gånger per år i syfte att diskutera och utbyta erfarenheter kring implementeringen av barnkonventionen i kommuner, landsting/regioner och statliga myndigheter.

7.6 Nationella nätverket Att lära av fosterbarn

Barnhuset ingår i nätverket som har till syfte att utbyta erfarenheter och kunskap om barn som varit placerade inom den sociala barnvården.

7.7 Referensgrupp om barnets rättigheter i svåra vårdnadskonflikter

Barnhuset ingår i referensgruppen barnets rättigheter i svåra vårdnadskonflikter som är ett samarbete mellan 3 tingsrätter, 9 familjerätter och FoU-enheten Södertörn. Syftet är att diskutera genomförandet av olika modeller såsom Konflikt och försoning samt Föräldrakoordinator.

7.8 Referensgrupp om våldsutsatta barn – samverkan inom socialtjänsten

Barnhuset ingår i en referensgrupp kring våldsutsatta barn som är ett samarbete inom socialtjänsten i Skärholmens stadsdelsförvaltning. Syftet är att utbyta erfarenheter i samband med Barnhusets egna projekt samverkan mellan familjerätten och övriga enheter inom socialtjänsten.

8. Studiebesök

8.1 Internationella besök på Barnhuset

8.1.1 Danmark

Barnhuset besöktes den 25 april av den danska organisationen Børns vilkår (motsvarande BRIS) utifrån intresse för Barnhusets utvecklingsarbete om Barns och ungdomars brukarmedverkan i den sociala barnvården. Ett erfarenhetsutbyte om barns delaktighet ägde rum.

8.1.2 Danmark

Barnhuset besöktes av Børnesagens Fællesråd den 2 december. Børnesagens nya styrelse deltog i besöket dels för att få information om Barnhuset dels för information om Barnhusets utvecklingsprojekt Barnets rättigheter i vårdnadstvister samt Barns och ungdomars brukarmedverkan i den sociala barnvården.

8.1.3 Kanada

Barnhuset kontaktades i juli av Murray Davies, director The Viewpoint Organization, Kanada, utifrån intresse av Barnhusets projekt Barns och ungdomars brukarmedverkan i den sociala barnvården. Utgångspunkten var en metod med ett datoriserat program med ett intervjuformulär till barn och ungdomar inom den sociala barnvården och specifikt placerade barn. Ett intresse för SkolFam och BBIC fanns också och den 19 november ägde ett möte rum på Barnhuset där Rickard Tordön, SkolFam, Katarina Munier, Socialstyrelsen deltog tillsammans med representant för Barnhuset samt Murray Davies. På mötet presenterades Barnhusets arbete, SkolFam och BBIC samt metoden Viewpoint ACASI.

9. Barnhusets deltagande i styrelser och andra uppdrag.

9.1 Bångs stiftelse

Stiftelsen Karin och Ernst August Bångs minne ger varje år bidrag till föreningar och organisationer med social inriktning, främst för att stödja social utveckling och fostran av barn och unga upp till 18 år. Barnhuset är ledamot i styrelsen för Bångs stiftelse

9.2 Centralförbundet för socialt arbete, CSA

Barnhuset är ledamot i styrelsen för Centralförbundet för socialt arbete

9.3 Innovationsrådet vid Örebro Universitet

Barnhuset är ledamot av Innovationsrådet vid institutionen för juridik, psykologi och socialt arbete. Syftet med Innovationsrådet är dialog mellan universitet och andra aktörer i samhället inom de nämnda områdena.

9.4 Forsa-ett förbund för forskning i socialt arbete

Barnhuset är ledamot i styrelsen för FORSA Stockholm.

Årsredovisning

Styrelsen avger följande årsredovisning.

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

10. Förvaltningsberättelse

Stiftelsen Allmänna Barnhuset ska enligt sitt reglemente ”verka för god vård och uppfostran av barn, som är i behov av särskild omsorg, och en i övrigt förbättrad social barnavård. I detta syfte skall Barnhuset bland annat bedriva, stödja eller på annat sätt främja upplysning och forskning samt pröva nya åtgärder inom området.”

10.1 Fonder

Anknutet förvaltade stiftelser/donationsfonder

Stiftelsen Stockholmsfonden

Enligt stadgarna ska avkastningen från Stockholmsfonden komma barn i Stockholms stad tillgodo som bidrag för sådan barnavårdande verksamhet som avses i Stockholmsfonden är anknutet förvaltad av Stiftelsen Allmänna Barnhuset, vilket bland annat innebär att den har egen bokföring och hålls i övrigt skild från Barnhusets reglemente. Avkastningen delas ut vartannat år som bidrag till en forskare vars forskning berör barn i Stockholms kommun.

Stockholmsfonden egna kapital värderat till marknadsvärde per bokslutsdatum 2013-12-31 uppgick till 4 996 540 kr (4 727 468 kr).

Under 2013 har bidrag till forskare utbetalats med 135 000.

Carin Nordenstam, socionom/doktorand, BUP divisionen, Stockholms läns landsting, Uppsala universitet, Medicinska fakultetet, beviljades 135 000 kr till "Traumafokuserad krisgrupp för våldtagna flickor 13-17 år. Delprojekt; Traumafokuserad krisgrupp som metod."

Wennerqvistska fonden

Avkastningen på kapitalet i Wennerqvistska fonden ska gå till ”invalidiserade, hjälpbehövande barn och ungdomar under 21 år, vilka ej erhålla fortlöpande understöd av kommun eller är omhändertagna av barnavårdsnämnd”.

Under året beslutade styrelsen tilldela 6 000 kronor till en dator samt 3 500 kr till en läsplatta. Erforderliga ansökningar och intyg hade inkommit.

10.2 Styrelse och kansli

Styrelsen har under verksamhetsåret utgjorts av f.d. riksdagsledamoten och statsrådet Ingela Thalén, ordförande, riksdagsledamoten Anne Marie Brodén, riksdagsledamoten Ulrika Carlsson, professor Boel Andersson Gäre, professor Anders Hjern, kommunalrådet Minna Klintz och professor Marie Sallnäs.

Personalen på kansliet har under året utgjorts av Bodil Långberg, kanslichef, Ylva Söderlind Göthner, Anne-Marie Larsson, Åsa Lundström Mattsson, Eva Windelhed, Solveig Dalgrund, Marie Grahn, Titti Schönbeck, Rikard Tordön och Susanne Björk.

Ekonomifunktionen uppehålls av Goliath Redovisning och konsult AB.

Styrelsen har under året haft sex styrelsemöten. Ordföranden och kanslichef har kontinuerligt haft planeringssamtal.

10.3 Koncernen

Bolaget är moderbolag i en koncern med det helägda dotterbolaget Sätra Bruk org. nr 556029-4034, vars verksamhet omfattar skogsbruk, jordbruk, konferensverksamhet, kraftproduktion vid tre mindre kraftverk, handel med värdepapper samt fastighetsförvaltning.

De koncerninterna mellanhavandena har genom försäljning från dotterbolaget Sätra Bruk AB till Stiftelsen Allmänna Barnhuset uppgått till 2 299 tkr (2 455 tkr). Beloppet avser konferensverksamhet som moderstiftelsen genomfört hos dotterbolaget.

Miljöpåverkan

Bolag i koncernen bedriver anmälnings- och tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Tillståndet avser avloppsreningsverk. Tillståndet för avloppsverket sammanhänger med konferens- och uthyrningsverksamheten. Den anmälningspliktiga verksamheten avser en värmepumpsanläggning.

Resultat och ställning

Resultatet av moderbolagets verksamhet samt den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets utgång framgår i övrigt av efterföljande resultaträkning och balansräkning med noter.

10.4 Flerårsjämförelse

Bolagets ekonomiska utveckling i sammandrag.

	2013	2012	2011	2010
Verksamhetens intäkter, tkr	24 104	30 727	22 939	23 042
Resultat efter finansiella poster, tkr	1 157	318	21	34
Balansomslutning, tkr	211 677	209 333	214 665	212 184
Antal anställda, st	8	8	8	8

11. Resultaträkning

	Not	2013	2012
Verksamhetens intäkter			
Hysesintäkter		8 796	8 572
Finansförvaltning		12 750	10 326
Övriga intäkter	12	2 558	11 829
		<hr/>	<hr/>
		24 104	30 727
Verksamhetens kostnader			
Fastighetskostnader		-4 047	-3 542
Forsknings- och konferenskostnader	2	-8 719	-13 520
Övriga externa kostnader	3	-3 575	-6 113
Personalkostnader	4	-6 323	-6 881
Avskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar	5, 6, 7	-284	-402
		<hr/>	<hr/>
Summa verksamhetens kostnader		-22 948	-30 458
Verksamhetens resultat		1 156	269
Resultat från finansiella investeringar			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		14	50
Räntekostnader och liknande resultatposter		-13	-1
		<hr/>	<hr/>
Summa resultat från finansiella poster		1	49
Resultat efter finansiella poster		1 157	318
Årets vinst		<hr/>	<hr/>
		1 157	318

12. Balansräkning

	Not	2013-12-31	2012-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<u>Immateriella anläggningstillgångar</u>	6		
Övriga immateriella anläggningstillgångar		<u>116</u>	<u>126</u>
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Byggnader och mark	5	2 914	3 009
Maskiner och inventarier	7	193	254
		<u>3 107</u>	<u>3 263</u>
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>			
Andelar i dotterföretag	8	1 611	1 611
Aktier och andelar	9	155 833	151 906
Andra långfristiga värdepappersinnehav	10	43 244	43 335
		<u>200 688</u>	<u>196 852</u>
Summa anläggningstillgångar		<u>203 911</u>	<u>200 241</u>
Omsättningstillgångar			
<u>Kortfristiga fordringar</u>			
Kundfordringar		250	177
Fordringar hos koncernföretag		3 515	3 435
Aktuella skattefordringar		-	152
Övriga kortfristiga fordringar		384	231
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	11	515	500
		<u>4 664</u>	<u>4 495</u>
<u>Kassa och bank</u>		<u>3 102</u>	<u>4 597</u>
Summa omsättningstillgångar		<u>7 766</u>	<u>9 092</u>
Summa tillgångar		<u>211 677</u>	<u>209 333</u>

Eget kapital och skulder

Eget kapital

13

Bundet eget kapital

Kapitalfond

10 750

10 750

Fritt eget kapital

Balanserad vinst eller förlust

193 317

192 999

Årets vinst

1 157

318

194 474

193 317

Summa eget kapital

205 224

204 067

Avsättningar

Avsättning för pensioner

931

953

Summa avsättningar

931

953

Långfristiga skulder

Donationsfonder

446

453

Summa långfristiga skulder

446

453

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder

1 231

520

Aktuella skatteskulder

410

-

Övriga kortfristiga skulder

1 255

1 061

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter 14

2 180

2 279

Summa kortfristiga skulder

5 076

3 860

Summa eget kapital och skulder

211 677

209 333

Ställda säkerheter

Inga

Inga

Ansvarsförbindelser

Inga

Inga

13. Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Stiftelsen Allmänna Barnhusets årsredovisning har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. I de fall det saknas ett allmänt råd från Bokföringsnämnden har i förekommande fall vägledning hämtats från Redovisningsrådets rekommendationer.

Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Intäkter

Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren.

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande:

Hysesintäkter: i den period uthyrningen avser

Ränteintäkter: i enlighet med effektiv avkastning

Erhållen utdelning: när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker.

Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Utgifter för förbättringar av tillgångars prestanda, utöver ursprunglig nivå, ökar tillgångens redovisade värde. Utgifter för reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Immateriella och materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde.

Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av materiella tillgångar. Följande avskrivningstider tillämpas:

Kontorsinventarier och hemsida	5 år
Datorutrustning	3 år
Byggnader	50 år

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal, oavsett om de är finansiella eller operationella, redovisas som hyresavtal (operationella leasingavtal).

Leasingavgiften kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella tillgångar som är avsedda för långsiktigt innehav redovisas till anskaffningsvärde enligt portföljmetoden. Detta innebär att nedskrivning av värdet sker endast då marknadsvärdet på portföljen som helhet gått ned och att denna värdenedgång bedömts som bestående.

Kundfordringar

Kundfordringar redovisas som omsättningstillgångar till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra kundfordringar.

Värdepapper och finansiella fordringar

Värdepapper och finansiella fordringar som är anskaffade med avsikt att innehas långsiktigt redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade nedskrivningar om en konstaterad värdenedgång bedöms vara bestående.

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Alla transaktioner med värdepapper redovisas på likviddagen.

Fordringar

Fordringar med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen redovisas som anläggningstillgångar, övriga som omsättningstillgångar. Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Avsättningar

Avsättningar redovisas när stiftelsen har en legal eller informell förpliktelse till följd av inträffade händelser, det är mer sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet än att så inte sker, och beloppet har kunnat beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Om det finns ett antal liknande åtaganden, bedöms sannolikheten för att det kommer att krävas ett utflöde av resurser vid regleringen sammantaget för hela denna grupp av åtaganden. En avsättning redovisas även om sannolikheten för ett utflöde avseende en speciell post i denna grupp av åtaganden är ringa.

Not 2   Forsknings- och konferenskostnader

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Forskningskostnader	4 589	7 385
Konferenskostnader	4 130	6 135
	<hr/> 8 719	<hr/> 13 520

Not 3   Operationella leasingkostnader

Räkenskapsårets kostnad för leasing exklusive hyra för lokaler uppgår till 185 tkr (197 tkr).

Not 4   Personal

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Medelantalet anställda		
Kvinnor	7	8
Män	1	-
Totalt	<hr/> 8	<hr/> 8

Löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader

Löner och ersättningar uppgår till	4 171	4 286
	<hr/> 4 171	<hr/> 4 286
Sociala avgifter enligt lag och avtal, (varav pensionskostnader 879 (1 121))	2 152	2 552
Totalt	<hr/> 6 323	<hr/> 6 838

Not 5 Byggnader och mark

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	5 550	5 550
Ingående redovisat värde	3 009	3 104
- Årets avskrivningar	-95	-95
Utgående redovisat värde	<hr/> 2 914	<hr/> 3 009

Not 6 Immateriella anläggningstillgångar

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	1 282	1 166
Ingående redovisat värde	126	359
- Inköp	116	-
- Avskrivningar	-126	-233
Utgående redovisat värde	<hr/> 116	<hr/> 126

Not 7 Maskiner och inventarier

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	1 145	1 151
Ingående redovisat värde	255	329
- Inköp	12	-
- Försäljningar och utrangeringar	-11	-
- Årets avskrivningar	-63	-74
Utgående redovisat värde	<hr/> 193	<hr/> 255

Not 8 Andelar i dotterföretag

	Org nr	Säte	Kapital- andel (%)	Rösträtts- andel (%)	Antal aktier	Redovisat värde
Sätra Bruk AB	556029-4034	Udenäs	100	100	2 800	1 611

Not 9 Aktier och andelar

	2013-12-31 Marknads- värde	Bokfört värde	2012-12-31 Marknads- värde	Bokfört värde
Aktier				
Svenska aktier	110 646	128 383	107 928	124 727
	110 646	128 383	107 928	124 727
Utlandsfonder				
Stiftelsefond Utland	25 494	27 450	21 878	27 179
	25 494	27 450	21 878	27 179
Summa aktier och andelar	136 140	155 833	129 806	151 906

Marknadsvärdet på aktier och andelar understiger det bokförda värdet per 2013-12-31. Värdenedgången bedöms ej vara bestående varför ingen nedskrivning har gjorts.

Not 10 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2013-12-31 Marknads- värde	Bokfört värde	2012-12-31 Marknads- värde	Bokfört värde
Obligationsfond	13 026	13 302	13 025	13 239
Penningmarknadsfond	8 013	7 971	7 961	7 998
Obligationsfond Flexibel	13 071	12 876	13 211	13 211
Hedge Fixed Income	8 432	9 095	8 443	8 887
Summa	42 542	43 244	42 640	43 335

Not 11 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	<u>2013-12-31</u>	<u>2012-12-31</u>
Förutbetalda hyror	238	218
Förutbetalda försäkringar	61	42
Övriga poster	217	240
	<u>516</u>	<u>500</u>

Not 12 Övriga intäkter

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Konferensintäkter	2 230	3 258
Försäljning av bostadsrätt	-	2 962
Erhållna bidrag	318	5 260
Övriga intäkter	10	350
	<hr/> 2 558	<hr/> 11 830

Not 13 Förändring av eget kapital

	Bundna reserver	Ändamåls- bestämda medel	Fria reserver	Årets resultat
Vid årets början 2012-01-01	10 750	-	193 308	-309
Omföring föregående års resultat	-	-	-309	309
Årets resultat	-	-	-	318
Vid årets slut 2012-12-31	10 750	0	192 999	318
Vid årets början 2013-01-01	10 750	-	192 999	318
Omföring föregående års resultat	-	-	318	-318
Omföring till ändamålsbestämda medel	-	645	-645	-
Årets resultat	-	-	-	1 157
Vid årets slut 2013-12-31	10 750	645	192 672	1 157

Not 14   Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	<u>2013-12-31</u>	<u>2012-12-31</u>
Förutbetalda hyresintäkter	546	330
Beviljade ej utbetalda anslag	-	27
Upplupna semesterlöner	373	393
Upplupna sociala avgifter	320	421
Övriga poster	941	1 109
Summa	<u>2 180</u>	<u>2 280</u>

Stockholm _____ - ____ - ____

Anne Marie Brodén
Styrelseordförande

Anders Hjern

Inger Davidson

Boel Andersson Gäre

Ulrika Carlsson

Magnus Ehrencrona

Marie Sallnäs

Min revisionsberättelse har lämnats _____ - ____ - ____.

Pernilla Varverud
Auktoriserad revisor